

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL D. C. SKUNDO**

2021 m. vasario 1 d. Nr. S-15 (7-205/2020)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininko Evaldo Raistensko, narių Editos Galiauskaitės, Rasos Stravinskaitės (pranešėja), Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo Dmitrijaus Chrebtovo (Dmitrij Chrebtov, toliau – Pareiškėjas) 2020-11-24 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2020-11-05 sprendimo Nr. (21.222E) FR0682-425 (toliau – Sprendimas). Pareiškėjas D. C., jo atstovas Raimondas Kivylius, Inspekcijos atstovė S. A. Komisijos 2020-12-22 posėdyje nuotoliniu būdu dalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjas 2020-11-24 skunde nurodo nesutinkantis su skundžiamu sprendimu, nes Inspekcija, priimdama Sprendimą, neatsižvelgė į Pareiškėjo pateiktas rašytines pastabas, jas tikrai perrašė ir nurodė, jog į Pareiškėjo pateiktas pastabas nėra atsižvelgiama. Pareiškėjas, teikdamas pastabas dėl patikrinimo akto, atkreipė dėmesį į klaidas vertinant jo pajamas ir išlaidas atskirais laikotarpiais bei į faktą, kad tos pačios Pareiškėjo patirtos išlaidos buvo įvertintos du kartus. Šie Pareiškėjo pastabose nurodyti esminiai momentai yra labai reikšmingi ir turi įtakos neteisingam mokėtino gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) apskaičiavimui. Tačiau Inspekcija Sprendime pastabose nurodytų faktų netikrino, jų neanalizavo ir faktiškai tik atkartėjo patikrinimo akte išdėstytą informaciją.

Pasak skundo, Inspekcija nevertino ir neanalizavo aplinkybių, kad iš surinktos medžiagos matyti, jog neatitinkamai dėl Pareiškėjo pajamų ir išlaidų balanso iš esmės yra susiję su UAB „EGAS SERVIS“ (toliau – Bendrovė) veikla. Po to, kai buvo surašytas patikrinimo aktas bei priimtas skundžiamas sprendimas, tapo aišku, kad Inspekcija neatsižvelgė į tai, jog Bendrovė apyvartinėms lėšoms naudojo skolintas lėšas, kurios paprasčiausiai buvo įnešamos per atskaitingą asmenį, todėl niekaip nėra susijusios su Pareiškėjo asmeninėmis pajamomis ar išlaidomis. Inspekcija, priimdama skundžiamą sprendimą, turėjo atsižvelgti į tai, jog buvo vertinamos pajamos bei išlaidos, susijusios ne tik su Pareiškėjo asmeniniu turtu ar tokio turto įgijimu, tačiau pajamos ir išlaidos, siejamos su Bendrovės veikla.

Pareiškėjas yra Bendrovės akcininkas ir atskaitingas asmuo. Jis gali teikti paskolas Bendrovei kaip akcininkas ir jam gali būti išduodamos Bendrovės lėšos prekėms ir / arba paslaugoms Bendrovės veiklai, kitaip tariant, Bendrovės naudai įsigyti. Atliekant Pareiškėjo patikrinimą, pasak skundo, yra būtina atskirti Pareiškėjo asmenines lėšas bei asmenines išlaidas nuo Bendrovės lėšų ir jos išlaidų, kas šiuo atveju nebuvo padaryta.

Pareiškėjas kaip atskaitingas asmuo iš savo lėšų pirkdavo prekes ir / arba paslaugas Bendrovės reikmėms. Kaip matyti iš patikrinimo akto Priedo Nr. 1, Inspekcija tokias išlaidas priskiria prie Pareiškėjo asmeninių išlaidų. Tuomet antrą kartą prie Pareiškėjo išlaidų priskiria „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“ ir į šią eilutę pagal

Bendrovės buhalterinės apskaitos dokumentus tiesiog įtraukia visas per tuos metus Pareiškėjui kaip atskaitingam asmeniui išmokėtas lėšas, visiškai neatliekant šių išlaidų analizės. Tam tikrais atvejais Bendrovė įsiskolinimą Pareiškėjui (kaip Bendrovės akcininkui) taip pat dengė pagal avanso apyskaitas, o Pareiškėjas šiam tikslui suteikdavo Bendrovei paskolas grynaisiais pinigais. Šiuos atvejus Pareiškėjas konkretizavo savo pastabose, tačiau priimant Sprendimą į Pareiškėjo pastabas visiškai nebuvo atsižvelgta, jos nebuvo analizuotos bei vertintos.

Toliau skunde Pareiškėjas nurodo pateikiantis keletą atvejų, kuomet jo Bendrovės naudai patirtos išlaidos yra du kartus paskaičiuotos kaip Pareiškėjo asmeniškai patirtos išlaidos.

2014 m.

Inspekcija nustatė, kad Pareiškėjo patirtos išlaidos grynaisiais pinigais tariamai viršijo jo grynaisiais pinigais disponuojamas lėšas 181 718,59 Lt (52 629,34 Eur): 370 809,71 Lt pajamos grynaisiais pinigais – 549 128,30 Lt išlaidos grynaisiais pinigais + 3 000 Lt grynųjų išėmimas – 6 400 Lt grynųjų įnešimas.

Pareiškėjas nurodė, kad iš savo tėvo atskirais laikotarpiais atskiromis sumomis bendroje sumoje buvo gavęs 80 000 JAV dolerių, pagrindė, kodėl Pareiškėjo tėvas tokią pinigų sumą realiai galėjo turėti, tačiau Inspekcija šiuos argumentus atmetė ir laikė, kad 2014-01-01 Pareiškėjas galėjo turėti tik 5 379,30 Lt. Nustatydamą Pareiškėjo turėtas pajamas 2014 m., Inspekcija net šios sumos neįtraukė į Pareiškėjo pajamas grynaisiais pinigais.

Iš Pareiškėjo išlaidų per banką detalizacijos, pasak skundo, matyti, kad jis nedidelėmis sumomis atliko pavedimus fiziniams asmenims: 600 Lt A. C., 100 Lt A. T., 300 Lt N. C., 875 Lt O. J.. Pareiškėjas paaiškino, kad tai buvo paskolų grąžinimas šiems asmenims, kurias jis buvo gavęs grynaisiais pinigais. Taigi, šių paskolų 1 875 Lt suma turėjo būti priskirta prie Pareiškėjo pajamų grynaisiais pinigais. Tai yra nedidelės sumos, todėl Pareiškėjas neprivalėjo turėti, saugoti ir kaupti šias jam suteiktas paskolas patvirtinančių dokumentų.

Pareiškėjo atlikti pavedimai 408,75 Lt V. P. už komunalines paslaugas bei 2 680,92 Lt už kurą, pasak skundo, taip pat buvo skirti Bendrovės reikmėms. Šių Pareiškėjo išlaidų Bendrovės naudai suma 3 089,67 Lt pagal Bendrovės buhalterinės apskaitos dokumentus jau yra įtraukta į eilutę „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“ (į 355 142,89 Lt sumą). Išlaidos už Bendrovės naudai pirktą kurą yra atvaizduotos avanso apyskaitose.

Analogiška situacija yra ir su Pareiškėjo išlaidomis Bendrovės naudai grynaisiais: 85,87 Lt UAB „Tele2“ sąskaitos apmokėjimas; 935,37 Lt AB Lietuvos dujos sąskaitos apmokėjimas; 26,32 Lt AB TEO LT sąskaitos apmokėjimas. Šių Pareiškėjo išlaidų Bendrovės naudai suma 2 047,56 Lt pagal Bendrovės buhalterinės apskaitos dokumentus jau yra įtraukta į eilutę „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“ (į 355 142,89 Lt sumą). Tai yra atvaizduota 2014 m. kasos knygos 2 lape (kasos orderiai Nr. 84, Nr. 85 ir Nr. 86); 1 000 Lt Bendrovės sąskaitos papildymas taip pat yra įtrauktas į eilutę „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“. Pareiškėjas paaiškina, jog Bendrovė iš kasos grynusius pinigus išdavė Pareiškėjui kaip atskaitingam asmeniui prekėms ir paslaugoms jos naudai nupirkti, bet kadangi už dalį prekių / paslaugų reikėjo atsiskaityti pavedimais, dalį gautų lėšų, t. y. 1 000 Lt Pareiškėjas įnešė į Bendrovės sąskaitą.

Taigi, net ir atmetus Pareiškėjo argumentą dėl iš tėvo gautų 80 000 JAV dolerių ir preziumuojant, kad Pareiškėjas 2014 m. pradžioje grynaisiais turėjo tik 5 379,30 Lt, darytina išvada, kad jo pajamos grynaisiais buvo 378 064,01 Lt, o išlaidos grynaisiais buvo 547 088,74 Lt. Taigi, 2014 m. Pareiškėjo patirtos išlaidos grynaisiais pinigais galėjo viršyti jo pajamas grynaisiais pinigais ne daugiau kaip 172 424,73 Lt (49 937,65 Eur): 378 064,01 Lt pajamos grynaisiais pinigais – 547 088,74 Lt išlaidos grynaisiais pinigais + 3 000 Lt grynųjų išėmimas – 6 400 Lt grynųjų įnešimas.

2015 m.

Inspekcija nustatė, kad Pareiškėjo patirtos išlaidos grynaisiais pinigais tariamai viršijo jo grynaisiais pinigais disponuojamas lėšas 25 254,31 Eur: 94 516,38 Eur pajamos grynaisiais pinigais – 132 570,69 Eur išlaidos grynaisiais pinigais + 13 050 Eur grynųjų išėmimas – 250 Eur grynųjų įnešimas.

Iš Pareiškėjo išlaidų per banką detalizacijos, pasak skundo, matyti, kad jis nedidelėmis sumomis atliko pavedimus fiziniams asmenims: 115 Eur S. F., 270 Eur N. C., 200 Eur O. J. Pareiškėjas paaiškino, kad tai buvo paskolų grąžinimas šiems asmenims, kurias jis buvo gavęs grynaisiais pinigais. Taigi, šių paskolų 585 Eur suma turėjo būti priskirta prie Pareiškėjo pajamų grynaisiais. Tai yra nedidelės sumos, todėl Pareiškėjas neprivalėjo turėti, saugoti ir kaupti šias paskolas patvirtinančių dokumentų.

Pareiškėjo atlikti pavedimai 318,37 Eur V. P. už komunalines paslaugas bei 1 814,03 Eur už kurą taip pat buvo skirti Bendrovės reikmėms. Šių Pareiškėjo išlaidų Bendrovės naudai suma 2 132,40 Eur pagal Bendrovės buhalterinės apskaitos dokumentus jau yra įtraukta į eilutę „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“ (į 90 278,09 Eur sumą). Šis faktas parodo, jog atliekant patikrinimą nebuvo atskirtos Pareiškėjo asmeninės išlaidos nuo Pareiškėjo išlaidų Bendrovės naudai.

Taigi, Pareiškėjo pajamos grynaisiais buvo 95 101,38 Eur, o išlaidos grynaisiais buvo 132 570,69 Eur. Todėl 2015 m. Pareiškėjo patirtos išlaidos grynaisiais pinigais galėjo viršyti jo pajamas pinigais ne daugiau kaip 24 669,31 Eur: 95 101,38 Eur pajamos grynaisiais pinigais – 132 570,69 Eur išlaidos grynaisiais pinigais + 13 050 Eur grynujų išėmimas – 250 Eur grynujų įnešimas.

2016 m.

Inspekcija nustatė, kad Pareiškėjo patirtos išlaidos grynaisiais pinigais tariamai viršijo jo grynaisiais pinigais disponuojamas lėšas 14 252,52 Eur: 57 411,68 Eur pajamos grynaisiais pinigais – 73 447,26 Eur išlaidos grynaisiais pinigais + 3 433,06 Eur grynujų išėmimas – 1 650 Eur grynujų įnešimas.

Iš Pareiškėjo išlaidų per banką detalizacijos, pasak skundo, matyti, kad jis nedidelėmis sumomis atliko pavedimus fiziniams asmenims: 82 Eur A. O., 1 000 Eur D. B., 306 Eur M. K., 50 Eur O. J. Pareiškėjas paaiškino, kad tai buvo paskolų grąžinimas šiems asmenims, kurias jis buvo gavęs grynaisiais pinigais. Taigi, šių paskolų 1 438 Eur suma turėjo būti priskirta prie Pareiškėjo pajamų grynaisiais. Tai yra nedidelės sumos, todėl Pareiškėjas neprivalėjo turėti, saugoti ir kaupti šias paskolas patvirtinančių dokumentų.

Pareiškėjo atlikti pavedimai 500,06 Eur V. P. už komunalines paslaugas bei 1 131,57 Eur už kurą, pasak skundo, taip pat buvo skirti Bendrovės reikmėms. Šių Pareiškėjo išlaidų Bendrovės naudai suma 1 631,63 Eur pagal Bendrovės buhalterinės apskaitos dokumentus jau yra įtraukta į eilutę „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“ (į 60 508,38 Eur sumą). Šis faktas parodo, jog atliekant patikrinimą nebuvo atskirtos Pareiškėjo asmeninės išlaidos nuo Pareiškėjo išlaidų Bendrovės naudai. Išlaidos už Bendrovės naudai pirktą kurą yra atvaizduotos avanso apyskaitose.

Analogiška situacija yra ir su Pareiškėjo išlaidomis Bendrovės naudai grynaisiais: 19,37 Eur UAB „Tele2“ sąskaitos apmokėjimas, 138,21 Eur AB Lietuvos dujos sąskaitos apmokėjimas. Šių Pareiškėjo išlaidų Bendrovės naudai suma 157,58 Eur pagal Bendrovės buhalterinės apskaitos dokumentus jau yra įtraukta į eilutę „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“ (į 60 508,38 Eur sumą).

Pareiškėjo pajamų ir išlaidų detalizacijoje prie Pareiškėjo pajamų yra nurodyta 50 378,39 Eur kaip atskaitingo asmens (mokėtojo) pajamos prekėms ir paslaugoms įsigyti ir 60 508,38 Eur kaip atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti. Taigi, Bendrovė liko skolinga Pareiškėjui už jos naudai pirktas prekes / paslaugas 10 129,99 Eur. Siekiant padengti šį Bendrovės įsiskolinimą, 2016-12-30 per avanso apyskaitą Bendrovė išdavė Pareiškėjui 10 695,58 Eur (avanso apyskaita 2016-12-13 dienai). Tokios pinigų sumos faktiškai Bendrovė iki šios dienos neturėjo, todėl šiam tikslui 2016-12-30 Pareiškėjas suteikė Bendrovei 11 000 Eur dydžio paskolą ir būtent iš šios paskolos per avanso apyskaitą Pareiškėjui buvo išmokėti 10 695,58 Eur (Kasos knyga – 2720 Kasa Eur 2016-12-01–2016-12-31 laikotarpiui, 16 ir 18 eilutės). Pareiškėjo pajamų ir išlaidų detalizacijoje prie Pareiškėjo išlaidų grynaisiais 11 000 Eur paskola Bendrovei yra išskirta į atskirą eilutę ir apskaityta kaip atskira papildoma Pareiškėjo išlaidų grynaisiais pinigais suma. Tačiau akivaizdu, kad 10 695,58 Eur iš šios sumos jau yra įtraukti į eilutę „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“ (į 60

508,38 Eur sumą), o kaip suteikta paskola Bendrovei turi būti papildomai išskirta tik 304,42 Eur (11 000 – 10 695,58).

Taigi, Pareiškėjo pajamos gryniaisiais buvo 58 849,68 Eur, o išlaidos – 62 594,10 Eur. Todėl 2016 m. Pareiškėjo patirtos išlaidos gryniaisiais pinigais galėjo viršyti jo pajamas gryniaisiais pinigais ne daugiau kaip 1 961,36 Eur: 58 849,68 Eur pajamos gryniaisiais pinigais – 62 594,10 Eur išlaidos gryniaisiais pinigais + 3 433,06 Eur grynujų išėmimas – 1 1650 Eur grynujų įnešimas.

2017 m.

Inspekcija nustatė, kad Pareiškėjo patirtos išlaidos gryniaisiais pinigais tariamai viršijo jo gryniaisiais pinigais disponuojamas lėšas 64 847,76 Eur: 34 743,62 Eur pajamos gryniaisiais pinigais – 106 501,38 Eur išlaidos gryniaisiais pinigais + 8 600 Eur grynujų išėmimas – 1 690 Eur grynujų įnešimas.

Iš Pareiškėjo išlaidų per banką detalizacijos, pasak skundo, matyti, kad jis nedidelėmis sumomis atliko pavedimus fiziniams asmenims: 550 Eur D. B., 300 Eur I. Š., 150 Eur I. Š., 130 Eur J. J.. Pareiškėjas paaiškino, kad tai buvo paskolų grąžinimas šiems asmenims, kurias jis buvo gavęs gryniaisiais pinigais. Taigi, šių paskolų 1 130 Eur suma turėjo būti priskirta prie Pareiškėjo pajamų gryniaisiais. Tai yra nedidelės sumos, todėl Pareiškėjas neprivalėjo turėti, saugoti ir kaupti šias paskolas patvirtinančių dokumentų.

Pareiškėjo atlikti pavedimai 1 063,44 Eur V. P. už komunalines paslaugas bei 1 461,06 Eur už kurą taip pat buvo skirti Bendrovės reikmėms. Šių Pareiškėjo išlaidų Bendrovės naudai suma 12 524,50 Eur pagal Bendrovės buhalterinės apskaitos dokumentus jau yra įtraukta į eilutę „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“ (į 71 493,56 Eur sumą). Šis faktas parodo, jog atliekant patikrinimą nebuvo atskirtos Pareiškėjo asmeninės išlaidos nuo Pareiškėjo išlaidų Bendrovės naudai. Išlaidos už Bendrovės naudai pirktą kurą yra atvaizduotos avanso apyskaitose. Mokestis už automobilio *Mercedes Benz 000* išregistravimą 4,92 Eur jau buvo įtrauktas į Pareiškėjo 2016 m. išlaidas.

Pareiškėjo pajamų ir išlaidų detalizacijoje prie Pareiškėjo pajamų yra nurodyta 29 913,74 Eur kaip atskaitingo asmens (mokėtojo) pajamos prekėms ir paslaugoms įsigyti ir 71 493,56 Eur kaip atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti. Taigi, Bendrovė liko skoloje Pareiškėjui už jos naudai pirktas prekes / paslaugas 41 579,82 Eur. Siekiant padengti šį Bendrovės įsiskolinimą, 2017-12-29 per avanso apyskaitą Bendrovė išdavė Pareiškėjui 42 264,28 Eur (avanso apyskaita 2017-12-29 dienai). Tokios pinigų sumos faktiškai Bendrovė iki šios dienos neturėjo, todėl šiam tikslui 2017-12-29 Pareiškėjas suteikė Bendrovei 35 000 Eur dydžio paskolą ir būtent iš šios paskolos per avanso apyskaitą Pareiškėjui buvo išmokėti 42 264,28 Eur (Kasos knyga – 2720 Kasa Eur 2017-12-01–2017-12-31 laikotarpiui, 11 ir 13 eilutės). Pareiškėjo pajamų ir išlaidų detalizacijoje prie pareiškėjo išlaidų gryniais 35 000 Eur paskola Bendrovei yra išskirta į atskirą eilutę ir apskaityta kaip atskira papildoma suma. Tačiau akivaizdu, kad visa ši suma jau yra įtraukta ir patenka į eilutę „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“ (į 71 493,56 Eur sumą). Taigi, Pareiškėjo pajamos gryniaisiais buvo 35 873,62 Eur, o išlaidos gryniaisiais buvo 71 496,46 Eur. Todėl 2017 m. Pareiškėjo patirtos išlaidos gryniaisiais pinigais galėjo viršyti jo pajamas gryniaisiais pinigais ne daugiau kaip 28 712,38 Eur: 35 873,62 Eur pajamos gryniaisiais pinigais – 71 496,46 Eur išlaidos gryniaisiais pinigais + 8 600 Eur grynujų išėmimas – 1 690 Eur grynujų įnešimas.

Taigi, Pareiškėjo vertinimu, neteisingai nustačius jo gryniaisiais pinigais gautas pajamas bei gryniaisiais pinigais patirtas išlaidas jas dubliuojant, Inspekcija neteisingai nustatė ir Pareiškėjo 2014–2017 m. gautas su darbo santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas, ko pasekmėje neteisingai yra apskaičiuotas GPM ir be pagrindo paskaičiuoti delspinigiai ir bauda.

Esant nurodytoms aplinkybėms, skunde daroma išvada, kad šiuo atveju yra būtina perduoti Pareiškėjo skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo, nes yra būtina atskirti Pareiškėjo asmenines išlaidas nuo Pareiškėjo išlaidų Bendrovės naudai ir jas lygiagrečiai išanalizuoti, kad jos be pagrindo nebūtų 2 kartus priskirtos Pareiškėjo asmeninėms išlaidoms.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 155 straipsnio 4 dalies 5 punktu, skunde prašoma perduoti Pareiškėjo skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Inspekcija Sprendimu patvirtino 2020-03-06 patikrinimo aktu Nr. (21.222) FR0680-148 Pareiškėjui papildomai apskaičiuotą 24 697,86 Eur GPM, apskaičiavo 8 806,17 Eur GPM delspinigius, paskyrė 4 940 Eur GPM baudą.

Inspekcija Pareiškėjo mokestinio patikrinimo, atlikto už laikotarpį nuo 2014-01-01 iki 2017-12-31, metu išanalizavusi ir įvertinusi Pareiškėjo pateiktus dokumentus, patikrinimo metu gautą informaciją, Pareiškėjo banko sąskaitų išrašus, UAB „EGAS SERVIS“ pateiktus kasos registų ir paskolų registro duomenis bei FR0711 formose pateiktą informaciją, VĮ „Regitra“ ir trečiųjų asmenų pateiktus duomenis apie 2014–2017 m. laikotarpiu Pareiškėjo parduotus automobilius ir metalo laužą bei kitą turimą medžiagą, nustatė, kad Pareiškėjas už parduotą transporto priemonę 2015 m. gavo 537,34 Eur apmokestinamąsias pajamas, 2014–2017 m. laikotarpiu disponavo iš nenustatytų šaltinių gautomis 156 983,93 Eur pajamomis, jų nedeklaravo, neapskaičiavo ir nesumokėjo GPM. Pareiškėjas gautas pajamas panaudojo paskoloms teikti. Vadovaujantis MAĮ 70 straipsnio 1 dalies nuostatomis, Pareiškėjui apskaičiuota papildomai mokėtina 24 697,86 Eur GPM suma (iš jų 81 Eur GPM suma apskaičiuota tiesiogiai už parduotą automobilį).

Pareiškėjas, susipažinęs su patikrinimo akte apskaičiuotais mokesčiais, pateikė pastabas. Inspekcija, išnagrinėjusi Pareiškėjo pateiktas pastabas bei turimą medžiagą, Sprendime konstatuoja, kad patikrinimo aktas tvirtinamas. Centrinis mokesčių administratorius nurodo šiame sprendime aptarsiantis esmines patikrinimo metu nustatytas faktines aplinkybes bei atsakysiantis į pagrindinius Pareiškėjo pastabų teiginius, konstatuodamas, jog detalesnis pažeidimų aprašymas yra pateiktas surašytame Patikrinimo akte.

Dėl transporto priemonės pardavimo

Pareiškėjas 2015-12-15 už 650 Eur pardavė automobilį *Volkswagen Caddy* (valstybinis numeris aaa000), už transporto priemonės išregistravimą sumokėjo 4,92 Eur mokestį. Minėtas automobilis buvo įsigytas 2014-11-08 už 300 Lt (86,89 Eur), už transporto priemonės registravimą sumokėta 72 Lt (20,85 Eur) suma. Patikrinimo akte už automobilio *Volkswagen Caddy* pardavimą gautos pajamos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 17 straipsnio 1 dalies 28 punkto nuostatomis, yra priskiriamos apmokestinamosioms pajamoms, nes automobilis buvo įsigytas ne anksčiau negu prieš 3 metus iki jo pardavimo. Vadovaujantis GPMĮ 19 straipsnio 1 ir 2 dalimis, mokestinio patikrinimo metu apskaičiuota 537,34 Eur apmokestinamųjų pajamų suma ir kadangi Pareiškėjas jų nedeklaravo, GPM nemokėjo, tuo pažeidė GPMĮ 25 straipsnio 1 dalies ir 27 straipsnio 1 dalies nuostatas, todėl apskaičiuota 81 Eur mokėtina GPM suma. Pareiškėjas pastabose nurodė visiškai pripažįstantis šį pažeidimą.

Dėl 2014–2017 m. disponuotų pajamų

Atlikus Pareiškėjo gautų pajamų ir patirtų išlaidų analizę už 2014–2017 m. nustatyta, kad Pareiškėjas 2014 m. disponavo 181 718,59 Lt (52 629,34 Eur), 2015 m. – 25 254,31 Eur, 2016 m. – 14 252,52 Eur bei 2017 m. – 64 847,76 Eur piniginemis lėšomis, kurių pajamų šaltinių negalėjo pagrįsti įstatymų nustatyta tvarka. Nedeklaruotas ir juridinę galią turinčiais dokumentais nepagrįstas pajamas Pareiškėjas panaudojo UAB „EGAS SERVIS“ paskoloms teikti.

Dėl paskolų UAB „EGAS SERVIS“

Pareiškėjas nuo UAB „EGAS SERVIS“ įkūrimo (2006-02-06) valdo 50 proc. akcijų ir yra bendrovės vadovas. Bendrovės pateiktą FR0711 formų „Juridinių asmenų duomenys apie fiziniams asmenims suteiktas, jų grąžintas, iš fizinių asmenų gautas ir jiems grąžintas paskolas“ duomenimis, 2014–2017 m. Pareiškėjas suteikė 141 438 Eur paskolų, bendrovė Pareiškėjui grąžino 415 26 Eur. Tikrinamuoju laikotarpiu palūkanos Pareiškėjui už suteiktas paskolas mokėtos nebuvo.

Pareiškėjas paskolų sutarčių už 2014–2017 m. laikotarpį nepateikė ir nurodė, kad visos paskolų sutartys buvo pateiktos UAB „EGAS SERVIS“ operatyvaus patikrinimo metu. UAB „EGAS SERVIS“ archyvinės bylos duomenimis, bendrovės operatyviam patikrinimui buvo pateiktos paskolų sutartys tik už 2016–2017 m. laikotarpį, už 2014–2015 m. laikotarpį paskolų

sutartys nebuvo pateiktos. Paskolų sutartyse (2016–2017 m.) buvo numatyta, kad visos paskolos buvo suteikiamos penkerių metų laikotarpiui, be palūkanų.

UAB „EGAS SERVIS“ buhalterė, nuo 2016 m. tvarkanti apskaitą, buhalterinės apskaitos registrus pateikė tik už 2016–2017 m. laikotarpį, paskolų registrų už 2014–2015 m. laikotarpį nepateikė, nurodė, kad ankstesnius nei 2016 m. bendrovės apskaitos dokumentus turi bendrovės vadovas – Pareiškėjas, kuris už 2014–2015 m. laikotarpį pateikė tik UAB „EGAS SERVIS“ kasos registrus, motyvuodamas tuo, kad iki 2016 m. buhalterinė apskaita buvo vedama nenaudojant buhalterinės apskaitos programos, todėl kiekvieno dokumento paieška užima daug laiko.

Pareiškėjas paskolų sutarčių už 2014–2015 m. laikotarpį nepateikė, 2020-01-03 paaiškinime nurodė, kad sektuvas su paskolų sutartimis yra Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Klaipėdos apygardos valdyboje (toliau – FNTT). FNTT 2020-01-15 elektroniniu paštu informavo, kad 2014–2016 m. laikotarpis nėra susijęs su ikiteisminiu tyrimu, todėl už šį laikotarpį UAB „EGAS SERVIS“ buhalterinės apskaitos dokumentų neturinti.

Pareiškėjui ir UAB „EGAS SERVIS“ nepateikus paskolų sutarčių ir paskolų registrų už 2014 ir 2015 m. laikotarpius, nustatant Pareiškėjo suteiktų ir UAB „EGAS SERVIS“ grąžintų paskolų apimtį, vadovautasi Pareiškėjo banko sąskaitų bei UAB „EGAS SERVIS“ pateiktų kasos registrų duomenimis. Paskolas UAB „EGAS SERVIS“ Pareiškėjas teikė atlikdamas pavedimus iš asmeninių banko sąskaitų, mokėjimo paskirtyje nurodydamas „akcininko paskola įmonei“ ir atlikdamas grynujų pinigų įnešimo į bendrovės kasą operacijas, kurios kasos registruose buvo įvardintos kaip „gryni pinigai įmonės veiklai“. UAB „EGAS SERVIS“ Pareiškėjui paskolas grąžino tik mokėjimo pavedimais, mokėjimo paskirtyje nurodant – UAB „EGAS SERVIS“ skola akcininkui.

Pareiškėjas 2014 m. į UAB „EGAS SERVIS“ sąskaitą atliko 4 pavedimus, kurių bendra vertė 6 651,49 Lt, mokėjimų paskirtyje nurodyta – akcininko paskola įmonei, iš kurių tik 1 pavedimas, kurio vertė 2 451,49 Lt, yra deklaruotas FR0711 formose kaip UAB „EGAS SERVIS“ suteikta paskola.

UAB „EGAS SERVIS“ pateiktų FR0711 formų duomenimis, 2014 m. Pareiškėjas suteikė 186 850 Lt paskolų. Pagal UAB „EGAS SERVIS“ kasos registrų duomenis ir kasos pajamų orderius nustatyta, kad 2014 m. Pareiškėjas atliko 41 grynujų pinigų įnešimo operaciją, kurios kasos registruose buvo įvardintos kaip „gryni pinigai įmonės veiklai“ ir kurių bendra vertė sudarė 191 600 Lt. Dauguma grynujų pinigų įnešimų į kasą sutampa su FR0711 formose deklaruotomis paskolomis, išskyrus 5 atliktus grynujų pinigų įnešimus (vertė 14 500 Lt), kurie yra įtraukti į kasos registrus, bet nedeklaruoti FR0711 formose. Remiantis UAB „EGAS SERVIS“ pateiktų kasos registrų bei Pareiškėjo banko sąskaitų išrašų duomenimis, patikrinimo metu konstatuota, kad Pareiškėjas 2014 m. UAB „EGAS SERVIS“ suteikė 198 251,49 Lt paskolų, iš kurių 6 651,49 Lt suma buvo paskolinta pervedant pinigines lėšas į UAB „EGAS SERVIS“ sąskaitą ir 191 600 Lt suma paskolinta grynaisiais pinigais.

Iš UAB „EGAS SERVIS“ sąskaitos į Pareiškėjo sąskaitą 2014 m. atlikta 11 pavedimų, kurių bendra vertė 11 950 Lt, mokėjimo paskirtyje nurodyta – įmonės skola akcininkui. FR0711 formų duomenimis, UAB „EGAS SERVIS“ Pareiškėjui 2014 m. grąžino 16 960 Lt paskolų, tačiau UAB „EGAS SERVIS“ kasos registruose nėra duomenų apie paskolų grąžinimą Pareiškėjui, todėl Patikrinimo akte konstatuota, kad UAB „EGAS SERVIS“ Pareiškėjui 2014 m. grąžino 11 950 Lt mokėjimų pavedimais, grynaisiais pinigais paskolų grąžinta nebuvo.

Pareiškėjas 2015 m. UAB „EGAS SERVIS“ atliko 10 pavedimų, kurių bendra vertė 2 410 Eur, mokėjimo paskirtyje nurodyta – akcininko paskola bendrovei, iš kurių nei vienas pavedimas nebuvo deklaruotas. FR0711 formų duomenimis, 2015 m. Pareiškėjas UAB „EGAS SERVIS“ suteikė 37 352 Eur paskolų. Pagal UAB „EGAS SERVIS“ kasos registrų duomenis ir kasos pajamų orderius nustatyta, kad Pareiškėjas atliko 43 grynujų pinigų įnešimo operacijas, kurios kasos registruose buvo įvardintos kaip „gryni pinigai įmonės veiklai“ ir kurių bendra vertė sudarė 38 800 Eur. Dauguma grynujų pinigų įnešimų į UAB „EGAS SERVIS“ kasą sutampa su FR0711 formose deklaruotomis paskolomis, išskyrus 5 atliktus grynujų pinigų įnešimus (bendra vertė 1 448 Eur), kurie yra įtraukti į kasos registrus, bet nedeklaruoti FR0711 formose. Remiantis kasos registrų bei Pareiškėjo banko sąskaitų išrašų duomenimis, konstatuota, kad 2015 m. Pareiškėjas UAB

„EGAS SERVIS“ suteikė 41 210 Eur paskolų, iš kurių 2 410 Eur suma buvo paskolinta pervedant pinigines lėšas į sąskaitą ir 38 800 Eur paskolinta grynaisiais pinigais.

Iš UAB „EGAS SERVIS“ sąskaitos į Pareiškėjo sąskaitą 2015 m. atlikti 24 pavedimai, kurių bendra vertė 19 759 Eur, mokėjimo paskirtyje nurodyta – įmonės skola akcininkui. FR0711 formų duomenimis, UAB „EGAS SERVIS“ Pareiškėjui 2015 m. grąžino 19 154 Eur paskolų, UAB „EGAS SERVIS“ kasos registruose nėra duomenų apie paskolų grąžinimą Pareiškėjui, todėl patikrinimo metu vertinta, kad 2015 m. UAB „EGAS SERVIS“ mokėjimo pavedimais mokėtoji grąžino 19 759 Eur paskolų, grynaisiais pinigais paskolų grąžinta nebuvo. Paskolų registro duomenimis (2016 m.), UAB „EGAS SERVIS“ įsiskolinimas Pareiškėjui 2015-12-31 sudarė – 120 809,10 Eur.

Pagal paskolų sutartis 2016 m. Pareiškėjas UAB „EGAS SERVIS“ įsipareigojo suteikti 9 paskolas, kurių bendra vertė 13 290 Eur. Paskolų sutarčių duomenys sutampa su UAB „EGAS SERVIS“ pateikto paskolų registro duomenimis ir su 2016 m. UAB „EGAS SERVIS“ FR0711 formose deklaruotomis gautomis paskolomis. Tačiau banko sąskaitų išrašų duomenimis, 2016 m. Pareiškėjas atliko 5 pavedimus į UAB „EGAS SERVIS“ sąskaitą, kurių bendra vertė 1 490 Eur, mokėjimo paskirtyje nurodyta – akcininko paskola įmonei. Kasos registrų duomenimis, grynaisiais pinigais į UAB „EGAS SERVIS“ kasą Pareiškėjas įnešė 11 000 Eur sumą. Remiantis šiais duomenimis vertinta, kad Pareiškėjas 2016 m. suteikė 12 490 Eur paskolų. Likusių 3 paskolų, kurių bendra vertė yra 800 Eur (13 290 Eur – 12 490 Eur) nei suteikimo faktas, nei suteikimo būdas nenustatyti, šios paskolos neįtrauktos į kasos registrus, mokėjimų į UAB „EGAS SERVIS“ sąskaitas šiai sumai nenustatyta.

Paskolų registro duomenimis, 2016 m. UAB „EGAS SERVIS“ Pareiškėjui grąžino 8 140 Eur paskolų, duomenys sutampa su UAB „EGAS SERVIS“ FR0711 formose pateikta informacija ir su Pareiškėjo banko sąskaitų išrašų duomenimis, pagal kuriuos iš UAB „EGAS SERVIS“ sąskaitos į Pareiškėjo sąskaitą 2016 m. atlikta 14 pavedimų (bendra vertė 8 140 Eur), mokėjimo paskirtyje nurodyta – įmonės skola akcininkui. Paskolų registro duomenimis (2016 m.), UAB „EGAS SERVIS“ įsiskolinimas Pareiškėjui 2016-12-31 sudarė – 125 959,10 Eur.

Pagal paskolų sutartis 2017 m. Pareiškėjas UAB „EGAS SERVIS“ įsipareigojo suteikti 9 paskolas, kurių bendra vertė 36 680 Eur. Paskolų sutarčių duomenys sutampa su UAB „EGAS SERVIS“ pateikto paskolų registro duomenimis ir su 2017 m. UAB „EGAS SERVIS“ FR0711 formose deklaruotomis gautomis paskolomis. Banko sąskaitų išrašų duomenimis, Pareiškėjas 2017 m. atliko 8 pavedimus, kurių bendra vertė 1 680 Eur, mokėjimo paskirtyje nurodyta – akcininko paskola įmonei. Kasos registrų duomenimis, Pareiškėjas grynaisiais pinigais į UAB „EGAS SERVIS“ kasą įnešė – 35 000 Eur sumą, todėl konstatuota, kad 2016 m. Pareiškėjas suteikė 36 680 Eur paskolų.

Paskolų registro duomenimis, UAB „EGAS SERVIS“ Pareiškėjui 2017 m. grąžino 9 320 Eur paskolų, duomenys sutampa su UAB „EGAS SERVIS“ FR0711 formose pateikta informacija ir su Pareiškėjo banko sąskaitų išrašų duomenimis. Paskolų registro duomenimis (2017 m.), UAB „EGAS SERVIS“ įsiskolinimas Pareiškėjui 2017-12-31 dienai sudarė – 153 319,10 Eur.

Dėl UAB „EGAS SERVIS“ atskaitingam asmeniui išmokėtų ir panaudotų lėšų

Pareiškėjas, būdamas UAB „EGAS SERVIS“ atskaitingu asmeniu, 2014–2017 m. iš UAB „EGAS SERVIS“ avansu gaudavo pinigines lėšas grynaisiais pinigais, kurias panaudodavo apmokėti už bendrovės įsigytas prekes ir paslaugas. UAB „EGAS SERVIS“ pateikė avanso apyskaitas už 2016–2017 m. laikotarpį, nurodydama, kad senesnės 2014 m. ir 2015 m. apyskaitos egzistuoja tik popieriniame variante ir saugomos bendrovės vadovo Pareiškėjo.

Pareiškėjas pateikė avanso apyskaitas ir kasos registrus bei pirminius apskaitos dokumentus už 2014–2015 m. laikotarpį. Remiantis pateiktais dokumentais nustatyta, kad Pareiškėjas iš asmeninių banko sąskaitų kartais apmokėdavo UAB „EGAS SERVIS“ sąskaitas už kurą ir vėliau šios išlaidos buvo grąžinamos per UAB „EGAS SERVIS“ išmokėtą avansą kuro pirkimui. Be to, Pareiškėjas iš asmeninių lėšų grynaisiais pinigais apmokėdavo už UAB „EGAS SERVIS“ įsigytas prekes ir UAB „EGAS SERVIS“ suteiktas paslaugas, o UAB „EGAS SERVIS“

patirtas išlaidas pagal pateiktus dokumentus apmokėdavo, išmokėdama Pareiškėjui grynuosius pinigus iš kasos.

Pagal UAB „EGAS SERVIS“ pateiktas avanso apyskaitas nustatyta, kad 2016–2017 m. laikotarpiu atskaitingo asmens (Pareiškėjo) prekių pirkimui ir paslaugų įsigijimui patirtos išlaidos viršijo UAB „EGAS SERVIS“ atskaitingam asmeniui avansu išmokėtas sumas 2016 m. – 10 129,99 Eur (50 378,39 Eur avansu išmokėtos lėšos – 60 508,38 Eur Pareiškėjo panaudotos lėšos) ir 2017 m. – 41 579,82 Eur (29 913,74 Eur avansu išmokėtos lėšos – 71 493,56 Eur Pareiškėjo panaudotos lėšos), UAB „EGAS SERVIS“ patirtoms išlaidoms apmokėti Pareiškėjas naudojo asmenines lėšas.

Pagal pateiktus dokumentus nustatyta, kad visi iš UAB „EGAS SERVIS“ kasos išmokėti grynieji pinigai buvo naudojami tik prekių ir paslaugų apmokėjimui. Atskaitingo asmens Pareiškėjo iš UAB „EGAS SERVIS“ 2014–2017 m. laikotarpiu gautos piniginės lėšos ir prekėms bei paslaugoms apmokėti panaudotos lėšos įvertintos apskaičiuojant 2014–2017 m. Pareiškėjo pajamas ir išlaidas.

Dėl Pareiškėjo nurodytų pajamų šaltinių

Pareiškėjas paaiškino, kad UAB „EGAS SERVIS“ veiklai tikrinamuoju laikotarpiu finansuoti naudojo šias lėšas: 1) 2002 m. iš tėvo A. C. gautą 80 000 JAV dolerių paskolą, paskolos sutarties pateikti negalintis, paskola buvo suteikta iki pareikalavimo grynaisiais pinigais, palūkanų mokėjimas sutartyje nebuvo numatytas, paskola negražinta; 2) pagal paprastuosius vekselius gautos paskolos iš privačių asmenų. Vekselių kopijų, informacijos apie paskolų apimtis mokesčių administratoriui Pareiškėjas nepateikė, paskolas teikusių asmenų nenurodė. Paskolos buvo suteiktos pavedimu ir grynaisiais pinigais iki pareikalavimo, palūkanų mokėjimas sutartyse nebuvo numatytas, paskolos nėra gražintos; 3) pajamas už parduotas transporto priemones ir už parduotą metalo laužą.

Patikrinimo metu įvertinus Pareiškėjo nurodytus pajamų šaltinius nustatyta:

1) Pareiškėjas 2019-05-27 ir 2019-09-16 paaiškinimuose nurodė, kad UAB „EGAS SERVIS“ paskoloms teikti buvo panaudota 2002 m. iš tėvo grynaisiais pinigais gauta 80 000 JAV dolerių paskola, tačiau jokių gautą paskolą patvirtinančių dokumentų pateikti negali. Patikrinimo metu A. C. finansinės galimybės suteikti Pareiškėjui 80 000 JAV dolerių paskolą Inspekcijos turimais duomenis nenustatytos;

Vadovaujantis 1995-05-11 Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl brangų turtą įsigijusių arba įsigijančių Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų deklaravimo“ pakeitimo ir papildymo 3 straipsnio 6 punkto nuostatomis, 2002 m. kitiems fiziniams asmenims suteiktos paskolos, viršijusios 45 900 Lt sumą (minimali deklaruotina suma 2002 m.) buvo laikomos brangiu turtu, kuris vadovaujantis to paties įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, buvo pripažįstamas tik nustačius pajamų įsigyjant brangų turtą apmokestinimo faktą. A. C. brangaus turto deklaracijos už 2002 m. laikotarpį neteikė. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.871 straipsnio nuostatomis, fizinių asmenų sudarytos paskolų sutartys turėjo būti rašytinės formos, jeigu paskolos suma viršijo 2 000 Lt. Pareiškėjas vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos neteikė. Vadovaujantis aukščiau išdėstyta informacija, Patikrinimo akte konstatuota, kad Pareiškėjas 2002 m. iš tėvo 80 000 JAV dolerių paskolos negavo bei šiomis piniginėmis lėšomis negali grįsti kito turto įsigijimo (paskolų teikimo UAB „EGAS SERVIS“) šaltinių;

2) Pareiškėjas 2019-05-27 pateiktame paaiškinime nurodė, kad UAB „EGAS SERVIS“ veikla buvo finansuojama iš privačių asmenų suteiktų paskolų, pasirašant paprastuosius vekselius, tačiau paprastųjų vekselių bei informacijos apie paskolų davėjus, paskolų apimtis, datas bei paskolų suteikimo aplinkybes nepateikė, nors 2019-09-04 mokesčių administratoriaus nurodymu Nr. (21.222) FR0706-1055 Pareiškėjui buvo nurodyta pateikti juridinę galią turinčius dokumentus, pagrindžiančius pajamų gavimo šaltinius. Pareiškėjas 2019-09-16 pateikė informaciją, kad vekseliai yra pas paskolos davėjus ir kadangi dauguma jų gyvena ne Lietuvoje, kopijų pateikimas užtruks daug laiko;

Nors Pareiškėjo buvo prašoma, tačiau jis informacijos nepateikė, paskolų davėjų neįvardijo, paskolų apimties, pinigų perdavimo datų ir paskolų suteikimo aplinkybių nenurodė.

Pareiškėjas Nuolatinio Lietuvos gyventojų pranešimo apie sudarytus sandorius (forma PRC907), pranešimo apie gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant pasiskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius (forma PRC911) neteikė. Vadovaujantis aukščiau išdėstyta informacija, patikrinimo akte konstatuota, kad Pareiškėjas iš kitų asmenų piniginių lėšų grynaisiais pinigais nėra gavęs. Patikrinimo metu nustatytos banko pavedimais kitų fizinių asmenų į Pareiškėjo sąskaitą pervestos pinigines lėšas įvertintos apskaičiuojant 2014–2017 m. laikotarpio Pareiškėjo pajamas;

3) Įvertinus VĮ „Regitra“ ir trečiųjų asmenų mokesčių administratoriui pateiktus duomenis nustatyta, kad Pareiškėjas 2004–2013 m. laikotarpiu už parduotą kilnojamąjį turtą gavo 4 881 Lt, už parduotą metalo laužą – 1 076,43 Lt pajamas, 2014–2017 m. laikotarpiu už parduotus automobilius gavo 1 000 Lt ir 2 130 Eur pajamas, už parduotą metalo laužą – 2 912,69 Lt ir 1 914,34 Eur pajamų. Nustatytos Pareiškėjo gautos pajamos už parduotas transporto priemones ir metalo laužą įvertintos apskaičiuojant Pareiškėjo tikrinamojo laikotarpio gautas pajamas ir patirtas išlaidas.

Dėl pajamų–išlaidų vertinimo

Pareiškėjo 2014-01-01 turėtas santaupų likutis banko sąskaitose sudarė 5 379,30 Lt, 2019-05-16 paaiškinime Pareiškėjas teigė, kad grynųjų pinigų likučio 2014-01-01 net apytiksliai negali nurodyti. Vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos Pareiškėjas neteikė, todėl patikrinimo metu padaryta išvada, kad 2003-12-31 Pareiškėjas turėjo ne didesnę nei 5 000 Lt santaupų likutį grynaisiais pinigais, lėšų likučio bankų sąskaitose neturėjo.

Nekilnojamojo turto Pareiškėjas neturi ir neturėjo, įsigijimo / perleidimo sandorių nesudarė. Pareiškėjas 2004–2013 m. laikotarpiu įsigijo 14 ir pardavė 13 transporto priemonių. Iki 2006-01-21 Pareiškėjas gyveno santuokoje su A. C., kuri iki 2005-09-16 nedirbo, šeima augino nepilnametį sūnų. Pareiškėjas 2019-10-23 paaiškinime nurodė, kad 2009 m. buvo suteikęs 5 000 Eur (17 264 Lt) paskolą draugui, kuri gražinta 2016–2017 m. UAB „EGAS SERVIS“ pateiktų FR0711 formų duomenimis, Pareiškėjas 2007–2013 m. laikotarpiu UAB „EGAS SERVIS“ buvo suteikęs 197 540 Lt paskolas, iš kurių buvo gražinta 26 150 Lt (iki 2016-06-04 UAB „EGAS SERVIS“ buhalterinę apskaitą tvarkiusi buhalterė patvirtino informaciją, kad Pareiškėjas veiklos vykdymui UAB „EGAS SERVIS“ skolino pinigines lėšas). Patikrinimo metu nustatyta, kad 2004–2013 m. Pareiškėjas gavo 193 110,97 Lt (iš jų 102 844,30 Lt mokėjimo pavedimais, 90 266,67 Lt grynaisiais pinigais) pajamas ir patyrė 411 504,09 Lt išlaidas (iš jų 194 000,09 Lt mokėjimo pavedimais ir 217 504 Lt grynaisiais pinigais). Įvertinus 2003-12-31 Pareiškėjo turėtas santaupas, 2004–2013 m. gautas pajamas ir patirtas išlaidas, nustatyta, kad 2004–2013 m. laikotarpiu Pareiškėjo patirtos išlaidos disponuojamas lėšas viršijo 205 734,64 Lt, todėl Patikrinimo akte konstatuota, kad tikrinamojo laikotarpio pradžioje (2014-01-01) Pareiškėjas santaupų grynaisiais pinigais neturėjo, banko sąskaitose Pareiškėjas turėjo 5 379,30 Lt likutį.

Pareiškėjas 2014 m. gavo 385 752,71 Lt pajamas (14 943 Lt mokėjimo pavedimais, 370 809,71 Lt grynaisiais pinigais) ir patyrė 572 821,16 Lt išlaidas (23 692,86 Lt mokėjimo pavedimais, 549 128,30 Lt grynaisiais pinigais). Įvertinus Pareiškėjo 2014-01-01 turėtas santaupas banke, 2014 m. gautas pajamas ir patirtas išlaidas nustatyta, kad 2014 m. Pareiškėjo išlaidos grynaisiais pinigais disponuojamas lėšas grynaisiais pinigais viršijo 181 718,59 Lt (52629,34 Eur), 2014-12-31 Pareiškėjas santaupų grynaisiais pinigais neturėjo, lėšų likutis banke sudarė – 29,44 Eur.

Pareiškėjas 2015 m. gavo 117 500,81 Eur pajamas (22 984,43 Eur mokėjimo pavedimais, 94 516,38 Eur grynaisiais pinigais) ir patyrė 142 654,75 Eur išlaidas (10 084,06 Eur mokėjimų pavedimais, 132 570,69 Eur grynaisiais pinigais). Įvertinus Pareiškėjo 2015-01-01 m. turėtas santaupas banke, 2015 m. gautas pajamas ir patirtas išlaidas nustatyta, kad 2015 m. Pareiškėjo patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas lėšas grynaisiais pinigais 25 254,31 Eur, santaupų grynaisiais pinigais 2015-12-31 Pareiškėjas neturėjo, lėšų likutis banko sąskaitose sudarė – 108,90 Eur.

Pareiškėjas 2016 m. gavo 70 261,89 Eur pajamas (iš jų 12 850,21 Eur mokėjimų pavedimais, 57 411,68 Eur grynaisiais pinigais) ir patyrė 84 148,10 Eur išlaidas (iš jų 10 700,84 Eur mokėjimų pavedimais, 73 447,26 Eur grynaisiais pinigais). Įvertinus Pareiškėjo turėtas santaupas banko sąskaitose 2016 m. pradžioje, 2016 m. gautas pajamas ir patirtas išlaidas

nustatyta, kad 2016 m. Pareiškėjo patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas lėšas grynaisiais pinigais 14 252,52 Eur, santaupų grynaisiais pinigais 2016-12-31 Pareiškėjas neturėjo, lėšų likutis banke sudarė – 475,21 Eur.

Pareiškėjas 2017 m. gavo 53 461,07 Eur pajamas (18 717,45 Eur mokėjimų pavedimais, 34 743,62 Eur grynaisiais pinigais) ir patyrė 118 784,03 Eur išlaidas (12 282,65 Eur mokėjimų pavedimais, 106 501,38 Eur grynaisiais pinigais). Įvertinus Pareiškėjo 2017 m. pradžioje turėtas santaupas banke, 2017 m. gautas pajamas ir patirtas išlaidas, nustatyta, kad 2017 m. Pareiškėjo patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas lėšas grynaisiais pinigais 64 847,76 Eur.

Vadovaujantis MAĮ 70 straipsnio 1 dalies nuostatomis patikrinimo metu padaryta išvada, kad Pareiškėjas 2014–2017 m. laikotarpiu disponavo 156 983,93 Eur pinigėmis lėšomis, gautomis iš nenustatytų pajamų šaltinių (2014 m. – 181 718,59 Lt (52 629,34 Eur); 2015 m. – 25 254,31 Eur; 2016 m. – 14 252,52 Eur; 2017 m. – 64 847,76 Eur), kurių nedeklaravo metinėse pajamų deklaracijose, nuo kurių neapskaičiavo ir nesumokėjo GPM ir tuo pažeidė GPMĮ 27 straipsnio nuostatas. Patikrinimo akte, vadovaujantis MAĮ 70 straipsnio 1 dalies nuostatomis, Pareiškėjui nuo gautų kitų su darbo santykiais nesusijusių ir neindividualios veiklos pajamų apskaičiuota 24 616,86 Eur GPM suma.

Inspekcija sprendime, atsakydama į Pareiškėjo pastabas dėl klaidingai įvertintų faktinių aplinkybių apskaičiuojant jo pajamas ir išlaidas, nurodo, kad patikrinimo metu papildomai mokėtini mokesčiai (dėl išlaidų, viršijusių pajamas) apskaičiuoti vadovaujantis MAĮ 70 straipsnio nuostatomis taikant išlaidų metodą, nustatčius, jog nėra galimybės mokesčių bazės apskaičiuoti įprastu būdu, nes Pareiškėjas įstatymo nustatyta tvarka nedeklaravo dalies gautų pajamų. Pažymi, kad nei patikrinimo metu, nei kartu su pastabomis Pareiškėjas nepateikė įrodymų – dokumentų, pagrindžiančių pajamų ir išlaidų skirtumą sudarančių lėšų šaltinius, o apsiribojo tik abstrakčiais, neišsamiais ir netiksliais paaiškinimais. Inspekcija sprendime cituoja MAĮ 67 straipsnio 1 ir 2 dalis, įtvirtinančias įrodinėjimo pareigos (*onus probandi*) tarp mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo paskirstymo taisykles, šias teisės normas aiškinančią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką (LVAT 2020-09-09 nutartis adm. byloje Nr. eA-2271-556/2020, 2020-07-29 nutartis adm. byloje Nr. eA-3155-968/2020, 2019-03-28 nutartis adm. byloje Nr. A-514-968/2019 ir kt.). Pabrėžia, kad mokesčių mokėtojui, siekiant paneigti apskaičiuotas sumas bei nugincyti mokesčių administratoriaus sprendimą, nepakanka apsiriboti įrodymais nepagrįstų paaiškinimų, kontrargumentų teikimu. Mokesčių mokėtojas turėtų pateikti tokius įrodymus, kurie suponuotų priešingą išvadą, nei daro mokesčių administratorius (LVAT 2020-09-09 nutartis adm. byloje Nr. eA-1602-556/2020). Todėl Pareiškėjas, pasak Inspekcijos, įgyvendindamas savo teises ir pareigas, turi būti aktyvus ir teikti įrodymus, kurie paneigtų mokesčių administratoriaus padarytas išvadas, liečiančias ginčo objektu esančias aplinkybes. Tačiau Pareiškėjas kartu su pastabomis faktinių duomenų ar įrodymų, kurie paneigtų mokesčių administratoriaus nustatytas aplinkybes dėl nustatytos 156 983,93 Eur pajamų sumos už 2014–2017 m. laikotarpį apskaičiavimo, kaip reikalauja MAĮ 67 straipsnio 2 dalis, nepateikė, apsiribojo tik deklaratyvių argumentų teikimu. Todėl Inspekcija konstatuoja, kad mokesčių administratorius pagrindė Pareiškėjui apskaičiuotas mokėtinas sumas, o Pareiškėjas jų nepaneigė.

Kartu su pastabomis Pareiškėjas pateikė 2017-12-14 patvirtinimą dėl skolos išieškojimo, kuriame nurodyta, kad iš Pareiškėjo pagal 2017-10-31 Klaipėdos miesto apylinkės teismo sprendimą V. V. naudai buvo išieškota 2 054,84 Eur suma (iš tos sumos 1 663,26 Eur skolos suma su 5 proc. dydžio palūkanomis iki 2017-12-14, 391,58 Eur – vykdymo išlaidų suma). Inspekcija pažymi, kad įvertino pateiktą dokumentą ir padarė išvadą, kad jis Pareiškėjo apskaičiuotoms sumoms neturi įtakos, nes pateiktas dokumentas nepatvirtina Pareiškėjo suteiktos paskolos V. V., o išieškojimas susijęs su darbo užmokesčio išieškojimu.

Atsižvelgiant į visumą nustatytų aplinkybių, Inspekcijos vertinimu, mokesčių administratorius tinkamai įvertino turimus bei trečiųjų asmenų pateiktus dokumentus bei pagrįstai Pareiškėjui apskaičiavo mokėtiną 24 697,86 Eur GPM, todėl į Pareiškėjo pateiktas pastabas nėra atsižvelgiama.

Dėl apskaičiuotų delspinigių

Inspekcija sprendime cituoja MAĮ 40 straipsnio 1, 4 ir 5 punktuose įtvirtintas mokesčių mokėtojo pareigas, nurodo, kad mokesčių mokėtojui, laiku neapskaičiavus ir nesumokėjus mokesčio, atsiranda nauja prievolė – sumokėti už pradelstą laikotarpį atitinkamą sumą – delspinigių. Inspekcija taip pat cituoja delspinigių skaičiavimo tvarką reglamentuojančias MAĮ 96 straipsnio 1 dalies 2 punkto, 97 straipsnio 2 dalies nuostatas, remiantis kuriomis Pareiškėjui apskaičiuojama 8 806,17 Eur GPM delspinigių suma, nes nėra teisinio pagrindo jų neskaičiuoti.

Dėl baudos skyrimo

Inspekcija sprendime cituoja MAĮ 139 straipsnio 1 dalį. Nurodo, jog neskirti baudos už padarytus pažeidimus įstatyme nenumatyta, tačiau atsižvelgiant į tai, kad patikrinimo metu Pareiškėjas bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi ir teikė patikrinimui reikalingus paaiškinimus, su dalimi pažeidimų sutiko (dėl automobilio pardavimo pajamų), todėl Pareiškėjui Sprendime skiriama mažesnė nei vidutinio dydžio bauda, t. y. 20 proc. dydžio (4 940 Eur (24 697,86 Eur x 20 proc.) GPM bauda.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas tenkintinas, ginčijamas Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Pareiškėjo skundas perduotinas Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

Ginčas šioje byloje yra kilęs dėl nurodymų Pareiškėjui sumokėti į biudžetą 24 697,86 Eur GPM bei su šiuo mokesčiu susijusias delspinigių ir baudos sumas mokesčių administratoriui patikrinimo metu konstatavus, jog Pareiškėjo 2014–2017 m. patirtos išlaidos viršijo juridinę galią turinčiais dokumentais pagrįstas pajamas 156 983,93 Eur (2014 m. – 181 718,59 Lt (52 629,34 Eur), 2015 m. – 25 254,31 Eur, 2016 m. – 14 252,52 Eur, 2017 m. – 64 847,76 Eur), t. y. Pareiškėjas tikrintuoju laikotarpiu gavo kitų pajamų, kurių mokesčių įstatymų nustatyta tvarka nedeklaravo, nuo kurių neapskaičiavo ir nesumokėjo į biudžetą GPM. Mokesčių administratorius, konstatavęs, jog Pareiškėjo išlaidos nurodytaisiais laikotarpiais viršijo jo pajamas, taikė MAĮ 70 straipsnio 1 dalies nuostatas ir mokesčius Pareiškėjui apskaičiavo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, taikydamas išlaidų metodą. Pažymėtina, jog Pareiškėjas skunde nekelia ginčo dėl jam tiesiogiai GPMĮ nustatyta tvarka apskaičiuoto GPM nuo 2015 m. gautų automobilio pardavimo pajamų, todėl Komisija dėl Sprendimo dalies, dėl kurios ginčas nevyksta, pagrįstumo nepasisako.

Įvertinus skundžiamą Inspekcijos sprendimą bei Pareiškėjo atžvilgiu surašytą patikrinimo aktą matyti, kad šiuose dokumentuose išsamiai aptartos mokesčių administratoriaus nustatytos faktinės aplinkybės, susijusios su Pareiškėjo gautomis pajamomis bei patirtomis išlaidomis, taip pat MAĮ 70 straipsnio ir Taisyklių nuostatos, reglamentuojančios mokesčių apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taikymą. Iš Pareiškėjo skundo Komisijai turinio bei jo paties ir atstovo skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu išdėstytų pozicijų matyti, kad Pareiškėjas nekelia ginčo dėl mokesčių administratoriaus atliekant jo mokestinį patikrinimą taikytų teisės aktų nuostatų aiškinimo ir taikymo pagrįstumo, tačiau kelia ginčą dėl netinkamo dalies faktinių aplinkybių vertinimo, lėmusio neteisingą apmokestinamų pajamų bazės dydžio nustatymą. Kadangi Pareiškėjas 2020-11-24 skunde Komisijai yra nurodęs aiškius ir konkrečius nesutikimo su ginčijamu Sprendimu motyvus, Komisija dėl Inspekcijos sprendimo pagrįstumo pasisakys skundu apibrėžtose mokestinio ginčo ribose.

Pareiškėjas skunde teikia argumentus dėl, jo nuomone, nepagrįstai mokesčių administratoriaus neįvertinto vieno iš jo pajamų šaltinių – paskolų nedidelėmis sumomis iš fizinių asmenų gavimo. Pasak Pareiškėjo, iš jo per banką patirtų išlaidų detalizacijos (patikrinimo akto priedas Nr. 1) matyti, jog jis nedidelėmis sumomis atliko pavedimus fiziniams asmenims: 2014 m. iš viso 1 875 Lt (600 Lt A. C., 100 Lt A. T., 300 Lt N. C., 875 Lt O. J.), 2015 m. iš viso 585 Eur (115 Eur S. F., 270 Eur N. C., 200 Eur O. J.), 2016 m. iš viso 1 438 Eur (82 Eur A. O., 1 000 Eur D. B., 306 Eur M. K., 50 Eur O. J.), 2017 m. iš viso 1 130 Eur (550 Eur D. B., 300 Eur I. Š., 150 Eur I. Š., 130 Eur J. J.). Pareiškėjas skunde tvirtina, kad tai buvo paskolų, kurias jis buvo gavęs grynaisiais pinigais, grąžinimas nurodytiems asmenims. Todėl šių paskolų sumos turėjo būti priskirtos prie Pareiškėjo grynaisiais pinigais gautų pajamų. Tai yra nedidelės sumos, todėl Pareiškėjas teigia

neprivalėjęs turėti, saugoti ir kaupti šias jam fizinių asmenų suteiktas paskolas patvirtinančius dokumentus.

Pažymėtina, jog Pareiškėjas mokesstinio patikrinimo metu nors ir buvo nurodęs vieną iš savo gautų pajamų šaltinių – privačių asmenų suteiktas paskolas pasirašant paprastuosius vekselius, tačiau nei patikrinimo metu, nei vėliau ne tik nepateikė jokių juridinę galią turinčių dokumentų, patvirtinančių lėšų paskolų forma iš fizinių asmenų gavimą, tačiau net nenurodė paskolų suteikimo aplinkybių (datų, sumų, suteikimo būdo), neįvardijo paskolų davėjų ir pan. Ir nors mokesčių administratoriui 2019-09-16 siųstame el. laiške Pareiškėjas nurodė, kad vekseliai, kurių pagrindu jis gavo paskolas, yra pas paskolų gavėjus ir jų kopijų gavimas užtruktų, nes dauguma skolintojų Lietuvoje nebegyvena, tačiau iki pat patikrinimo akto surašymo dienos (aktas surašytas 2020-03-06) Pareiškėjas taip ir nepateikė mokesčių administratoriui jo nurodytų vekselių kopijų, nors akivaizdu, kad pusės metų laikotarpis buvo pakankamas tam padaryti. Inspekcijai pateiktose pastabose dėl patikrinimo akto Pareiškėjas nurodė, kad su kai kuriais skolintojais jam pavyks atnaujinti ryšį, kai šie paprašys gražinti skolas, kad asmenų, suteikusių Pareiškėjui paskolas buvo nemažas skaičius, bet paskolų sumos buvo nedidelės (ne didesnės nei 3 000 Eur pagal vieną vekselį bei ne didesnės nei 14 500 Eur iš to pačio asmens), todėl ir nebuvo deklaruotos, tačiau vėlgi nepateikė jokių jo nurodomas aplinkybes patvirtinančių įrodymų. Skunde Komisijai Pareiškėjas jau kelia naują versiją dėl jo galimo pajamų šaltinio – vien dėl to, kad mokėjimo pavedimais per banką Pareiškėjas mokėjo fiziniams asmenims tam tikras sumas, nenurodant pavedimuose mokėjimų paskirties (pastebėtina, jog 2014 m. mokėjimo pavedimuose A. C. Pareiškėjas nurodė mokantis alimentus, tačiau skunde nurodo ir jai gražinęs pasiskolintas lėšas), ši aplinkybė, Pareiškėjo nuomone, įrodo, kad tai buvo paskolų fiziniams gražinimas, ir nurodytosios sumos turėjo būti įtrauktos į Pareiškėjo grynaisiais pinigais gautų pajamų balansą. Tačiau pažymėtina, jog Pareiškėjas be savo pasvarstymų apie iš fizinių asmenų gautas paskolintas lėšas, kurių sumos yra nedidelės ir todėl Pareiškėjas neprivalėjo saugoti jokių skolintų lėšų gavimą patvirtinančių įrodymų, nepateikė jokių šių lėšų grynaisiais pinigais iš nurodyto pajamų šaltinio gavimą patvirtinančių objektyvių įrodymų.

Komisija pažymi, jog mokesčių mokėtojo įpareigojimas pagrįsti atitinkamų pajamų šaltinius reiškia, kad jo nurodomi pajamų šaltiniai turi būti realūs (MAĮ 41 straipsnis), o pateikti įrodymai apie piniginių lėšų gavimą iš atitinkamų šaltinių turi atspindėti realiai susiklosčiusias faktines aplinkybes, ypač tais atvejais, kai gautų pajamų šaltinis yra ne paties mokėtojo veikla, o kito asmens gautos pajamos. Todėl turi būti pateikti pakankami ir neginčijami įrodymai, kad atitinkamo dydžio pajamos realiai yra gautos konkrečiu nurodytu būdu iš nurodyto pajamų šaltinio, t. y. šaltinis turi būti ne tik realus, bet ir turi būti objektyviais duomenimis patvirtintos aplinkybės, kad lėšos realiai perduotos mokėtojui (LVAT 2011-09-09 nutartis adm. byloje Nr. A-556-3513/2011). Pažymėtina ir tai, jog pasirinkdamas pajamas gauti grynaisiais pinigais (dėl ko šių pajamų gavimo faktas nėra fiksuojamas kredito įstaigose esančių sąskaitų išrašuose) ir šių pajamų nedeklaruodamas, pateikiant atitinkamo mokesstinio laikotarpio pajamų deklaracijas (pavyzdžiui, kai tokios deklaracijos teikimas nėra privalomas), mokesčių mokėtojas prisiima ir visą riziką dėl jam tenkančios įrodinėjimo naštos (pavyzdžiui, LVAT 2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A-602-27/2013, 2015-12-28 nutartis adm. byloje Nr. A-1305-602/2015, 2016-02-08 nutartis adm. byloje Nr. A-145-602/2016). Atsižvelgiant į nurodytą, darytina išvada, jog mokesčių mokėtojas negali remtis vien tik tvirtinimu, kad jis gavo atitinkamas piniginių lėšų sumas ar galimai jomis disponavo, jas naudojo patirdamas atitinkamas išlaidas, jis turi *realiai pagrįsti* savo nurodomus piniginių lėšų šaltinius.

Pareiškėjui šioje ginčo dalyje nepateikus jokių įrodymų, kurie pagrįstų, kad jis realiai grynaisiais pinigais gavo (fiziniai asmenys jam perdavė) jo skunde Komisijai nurodytas kaip pasiskolintas piniginių lėšų sumas, ši Pareiškėjo versija dėl galimo jo pajamų šaltinio vertintina kaip gynybinė siekiant sumažinti mokesčių administratoriaus apskaičiuotą mokesčių bazę bei nuo to priklausančią mokėtiną GPM sumą.

Pareiškėjas skunde pateikia argumentus dėl mokesčių administratoriaus neteisingai nustatytos jo 2014 m. pajamų grynaisiais pinigais sumos. Pareiškėjas teigia nurodęs, kad iš savo tėvo atskirais laikotarpiais atskiromis sumomis bendroje sumoje buvo gavęs 80 000 JAV dolerių bei

pagrindęs, kodėl Pareiškėjo tėvas tokią pinigų sumą realiai galėjo turėti. Tačiau Inspekcija šiuos argumentus atmetė ir laikė, kad 2014-01-01 Pareiškėjas galėjo turėti tik 5 379,30 Lt. Nustatydama Pareiškėjo turėtas pajamas 2014 m., Pareiškėjo vertinimu, Inspekcija net šios sumos neįtraukė į jo pajamas grynaisiais pinigais. Pasisakydama šiuo ginčo aspektu, Komisija nurodo sutinkanti su Inspekcijos tiek patikrinimo akte, ties Sprendime pateiktu faktinių aplinkybių, kurių pagrindu mokesčių administratorius darė išvadą, jog Pareiškėjas 2002 m. iš tėvo A. C. 80 000 JAV dolerių paskolos negavo bei šiomis pinigėmis lėšomis, remiantis Lietuvos Respublikos vienkartinio gyventojų turto deklaravimo įstatymo nuostatomis, negali grįsti kito turto įsigijimo šaltinių, vertinimu ir plačiau dėl to nepasisako. Dėl Pareiškėjo 2014 m. pradžioje turėtos 5 379,30 Lt sumos, kurios, pasak Pareiškėjo, Inspekcija nepagrįstai neįtraukė į Pareiškėjo grynaisiais pinigais turėtas pajamas, pažymėtina, jog tiek iš patikrinimo akto turinio (9 psl.), tiek iš patikrinimo akto priedo Nr. 1 matyti, jog mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėjas 2014-01-01 grynųjų pinigų likučio negalėjo sukaupti, taip pat Pareiškėjo skunde Komisijai minima 5 379,30 Lt suma buvo Pareiškėjo banko sąskaitose 2014-01-01 turėtas piniginių lėšų likutis. Taigi, jis ir negalėjo būti priskirtas prie Pareiškėjo grynaisiais pinigais gautų pajamų, kaip kad skunde siūlo Pareiškėjas. Iš patikrinimo akto priedo Nr. 1 matyti, jog ši piniginių lėšų suma buvo vertinta apskaičiuojant Pareiškėjo per banko sąskaitą gautas pajamas bei patirtas išlaidas bei nustatant banke turėtų lėšų 2015-01-01 likutį (5 379,30 Lt lėšų likutis banke 2014-01-01 + 14 943 Lt pajamos per banką + 6 400 Lt grynųjų įnešimas – 23 692,86 Lt išlaidos per banką – 3 000 Lt grynųjų išėmimas = 29,44 Lt (8,53 Eur) lėšų likutis banke 2015-01-01).

Kaip pagrindinį nesutikimo su mokesčių administratoriaus apskaičiuota GPM baze argumentą Pareiškėjas skunde įvardijo bei skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu pabrėžė aplinkybes, jog mokesčių administratorius jo mokestinio patikrinimo metu neatsižvelgė į tai, jog buvo vertinamos pajamos bei išlaidos, susijusios ne tik su Pareiškėjo asmeniniu turtu ar tokio turto įgijimu, tačiau pajamos ir išlaidos, siejamos su UAB „EGAS SERVIS“, kurios akcininku ir atskaitingu asmeniu yra Pareiškėjas, veikla. Pareiškėjas gali teikti paskolas UAB „EGAS SERVIS“ kaip akcininkas ir jam gali būti išduodamos bendrovės lėšos prekėms ir / arba paslaugoms, reikalingoms Bendrovės veiklai, įsigyti. Atliekant Pareiškėjo patikrinimą, pasak skundo, buvo būtina atskirti Pareiškėjo asmenines lėšas bei asmenines išlaidas nuo UAB „EGAS SERVIS“ lėšų ir jos išlaidų, kas šiuo atveju nebuvo padaryta.

Skunde nurodoma, jog Pareiškėjas kaip atskaitingas asmuo iš savo lėšų pirkdavo prekes ir / arba paslaugas bendrovės reikmėms. Kaip matyti iš patikrinimo akto priedo Nr. 1, Inspekcija tokias išlaidas priskyrė prie Pareiškėjo asmeninių išlaidų. Tuomet antrą kartą prie Pareiškėjo išlaidų priskyrė „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidas prekėms ir paslaugoms įsigyti“ ir į šią eilutę pagal UAB „EGAS SERVIS“ buhalterinės apskaitos dokumentus, neatlikusi išlaidų analizės, tiesiog įtraukė visas per tuos metus Pareiškėjui kaip atskaitingam asmeniui išmokėtas lėšas. Tam tikrais atvejais UAB „EGAS SERVIS“ įsiskolinimą Pareiškėjui (kaip akcininkui) taip pat dengė pagal avanso apyskaitas, o Pareiškėjas šiam tikslui suteikdavo bendrovei paskolas grynaisiais pinigais. Šiuos atvejus Pareiškėjas teigia konkretizavęs savo pastabose, tačiau priimant Sprendimą į Pareiškėjo pastabas nebuvo atsižvelgta, jos nebuvo analizuotos bei vertintos. Toliau skunde Pareiškėjas teigia pateikiantis keletą su kiekvienais mokestiniais metais susijusių atvejų, kuomet jo UAB „EGAS SERVIS“ naudai patirtos išlaidos buvo du kartus apskaičiuotos kaip Pareiškėjo asmeniškai patirtos išlaidos.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėjas, kaip UAB „EGAS SERVIS“ atskaitingas asmuo, tikrintuoju 2014–2017 m. laikotarpiu iš bendrovės avansu gaudavo pinigines lėšas grynaisiais pinigais, kurias panaudodavo apmokėti už bendrovės naudai įsigytas prekes ir paslaugas. UAB „EGAS SERVIS“ pateikė avanso apyskaitas už 2016–2017 m. laikotarpį, pagal kurias nustatyta, kad šiuo laikotarpiu atskaitingo asmens (Pareiškėjo) prekėms pirkti ir paslaugoms įsigyti patirtos išlaidos viršijo UAB „EGAS SERVIS“ atskaitingam asmeniui avansu išmokėtas sumas 2016 m. – 10 129,99 Eur (50 378,39 Eur avansu išmokėtos lėšos – 60 508,38 Eur Pareiškėjo panaudotos lėšos) ir 2017 m. – 41 579,82 Eur (29 913,74 Eur avansu išmokėtos lėšos – 71 493,56 Eur Pareiškėjo panaudotos lėšos), vadinasi, UAB „EGAS SERVIS“ patirtoms išlaidoms apmokėti Pareiškėjas naudojo asmenines lėšas. Remiantis Pareiškėjo pateiktomis avanso

apyskaitomis ir kasos registras bei pirminiais apskaitos dokumentais už 2014–2015 m. laikotarpį, nustatyta, kad Pareiškėjas iš asmeninių banko sąskaitų kartais apmokėdavo UAB „EGAS SERVIS“ sąskaitas už kurą ir vėliau šios išlaidos buvo gražinamos per bendrovės išmokėtą avansą kurui pirkti. Be to, Pareiškėjas iš asmeninių lėšų grynaisiais pinigais apmokėdavo už UAB „EGAS SERVIS“ įsigytas prekes ir suteiktas paslaugas, o UAB „EGAS SERVIS“ patirtas išlaidas pagal pateiktus dokumentus apmokėdavo, išmokėdama Pareiškėjui grynuosius pinigus iš kasos. Pagal pateiktus dokumentus patikrinimo metu nustatyta, kad visi iš UAB „EGAS SERVIS“ kasos išmokėti gryniesi pinigai buvo naudojami tik prekėms pirkti ir paslaugoms apmokėti. Atskaitingo asmens Pareiškėjo iš UAB „EGAS SERVIS“ 2014–2017 m. laikotarpiu gautos pinigines lėšas ir prekėms bei paslaugoms apmokėti išleistos lėšos, mokesčių administratoriaus tvirtinimu, įvertintos apskaičiuojant Pareiškėjo 2014–2017 m. pajamas ir išlaidas.

Iš patikrinimo akto priedo Nr. 1 matyti, jog skaičiuojant Pareiškėjo gautų pajamų ir patirtų išlaidų balansą, prie jo tikrintuoju laikotarpiu gautų pajamų grynaisiais pinigais yra priskirtos Pareiškėjo kaip atskaitingo asmens iš UAB „EGAS SERVIS“ gautos pajamos prekėms ir paslaugoms įsigyti (už 2014–2015 m. pagal kasos registrus, kuriuose nurodytos Pareiškėjui grynaisiais iš kasos išmokėtos sumos atsargų, paslaugų ar kuro pirkimui, už 2016–2017 m. pagal avanso apyskaitas), o prie Pareiškėjo tikrintuoju laikotarpiu patirtų išlaidų grynaisiais pinigais priskirtos Pareiškėjo kaip atskaitingo asmens patirtos išlaidos grynaisiais prekėms ir paslaugoms įsigyti. Ir nors pagal patikrinimo akto 8 psl. esančios 1 lentelės duomenis matyti, jog 2014, 2016 ir 2017 m. Pareiškėjo patirtos išlaidos, apmokėtos iš jo sąskaitos, taip pat apmokėtos grynaisiais už bendrovės įsigytas prekes bei jai suteiktas paslaugas, yra išskirtos į atskirus stulpelius, taigi darytina prielaida, jog jos nesidubliuoja, o iš patikrinimo akto priedo Nr. 1 matyti, jog prie Pareiškėjo kaip atskaitingo asmens patirtų išlaidų bendrovės naudai grynaisiais priskirtos tik išlaidų sumos, nurodytos 1 lentelės kaip apmokėtos tik grynaisiais (bet ne iš asmeninės sąskaitos), tačiau, Komisijos vertinimu, iš byloje pateiktos informacijos ir dokumentų nėra galimybės nei paneigti, nei patvirtinti Pareiškėjo skunde keliamų abejonių mokesčių administratoriaus atliktų skaičiavimų teisingumu tvirtinant, jog Pareiškėjo tiek iš banko sąskaitos, tiek grynaisiais apmokėtos išlaidos bendrovės naudai jau yra įtrauktos į išlaidų eilutę „atskaitingo asmens išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti grynaisiais“ ir todėl yra priskirtos prie Pareiškėjo patirtų išlaidų du kartus.

Pareiškėjas skunde Komisijai tvirtina, jog jo 2014 m. iš banko sąskaitos V. P. sumokėti 408,75 Lt už komunalines paslaugas (analogiškai ir 2015 m. sumokėti 318,37 Eur, 2016 m. – 500,06 Eur, 2017 m. – 1 063,44 Eur) buvo skirti bendrovės reikmėms ir šios sumos jau yra įtrauktos į atskaitingo asmens išlaidų prekėms ir paslaugoms įsigyti eilutę. Tačiau pažymėtina, jog Pareiškėjas skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu patvirtino mokėjęs V. P. už buto, kuriame gyvena jis pats, komunalines paslaugas (už vandenį, elektrą) bei nurodė, kad dalį už bendrąsias išlaidas sumokėtų sumų V. P. gražino Pareiškėjui grynaisiais pinigais, tačiau šio savo tvirtinimo nepagrindė jokiais įrodymais. Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, jog tai buvo paties Pareiškėjo per banką patirtos asmeninės išlaidos, priskirti šias išlaidas prie UAB „EGAS SERVIS“ reikmėms skirtų išlaidų ir tvirtinti, jog jos dubliuojasi su atskaitingo asmens grynaisiais pinigais patirtomis išlaidomis nėra jokio teisinio pagrindo.

Pareiškėjas skunde nurodo, jog, atlikdamas pavedimus iš savo asmeninės banke turimos sąskaitos, jis 2014 m. sumokėjo 2 680,92 Lt, 2015 m. – 1 814,03 Eur, 2016 m. – 1 131,57 Eur, 2017 m. – 1 461,06 Eur už kurą, skirtą UAB „EGAS SERVIS“ reikmėms ir šios Pareiškėjo išlaidų sumos pagal bendrovės buhalterinės apskaitos dokumentus jau yra įtrauktos į išlaidų eilutės „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“ bendrą išlaidų sumą. Siekiant įsitikinti šių Pareiškėjo argumentų pagrįstumu, peržiūrėjus jo asmeninės SEB banke esančios sąskaitos išrašą atsitiktinės atrankos būdu, nustatyta, kad, pavyzdžiui, 2016-02-26 Pareiškėjas, atsiskaitydamas mokėjimo kortele, STATOIL degalinėje Taikos g., Klaipėdoje, sumokėjo 50,74 Eur sumą, 2017-07-24 – 40 Eur. Pagal UAB „EGAS SERVIS“ 2016 m. vasario mėn. avanso apyskaitą matyti, jog joje yra įtrauktas UAB „Statoil Fuel & Retail Lietuva“ vardu išrašytas 2016-02-26 apskaitos dokumentas 50,74 Eur sumai, patvirtinantis tokio dydžio bendrovės patirtas išlaidas už įsigytą dyzeliną, o 2017 m. liepos mėn. avanso apyskaitoje – UAB „Circle K Lietuva“ vardu išrašytas 2017-07-24 apskaitos dokumentas 40 Eur sumai už įsigytą dyzeliną. Vadinas, UAB „EGAS SERVIS“ patyrė nurodyto

dydžio išlaidas kurui įsigyti, kurias, kaip ne sykį buvo akcentuota šiame mokestiniame ginče, apmokėjo Pareiškėjas kaip bendrovės atskaitingas asmuo iš avansu gautų lėšų. Ir nors, kaip jau buvo minėta, Inspekcija patikrinimo akte yra nurodžiusi, jog mokėtojas iš asmeninių banko sąskaitų kartais apmokėdavo UAB „EGAS SERVIS“ sąskaitas už kurą ir vėliau šios išlaidos buvo gražinamos per bendrovės išmokėtą avansą kurui pirkti, o iš patikrinimo akto 1 lentelės bei akto priede Nr. 1 pateiktų skaičių apie Pareiškėjo kaip atskaitingo asmens patirtas išlaidas grynaisiais pinigais galima daryti prielaidą, kad Pareiškėjo iš asmeninės sąskaitos apmokėtos išlaidos nėra įtrauktos į bendrą Pareiškėjo kaip atskaitingo asmens išlaidų sumą bei šią aplinkybę patvirtino ir Inspekcijos atstovė skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu, tačiau iš byloje pateiktų dokumentų ir informacijos, nesant detalesnės informacijos apie mokesčių administratoriaus patikrinimo metu atliktus skaičiavimus, daryti vienareikšmę išvadą, jog šios išlaidų sumos nesidubliuoja, kaip kad savo skunde tvirtina Pareiškėjas, nėra galimybės.

Analogiška išvada, Komisijos nuomone, darytina ir dėl Pareiškėjo skunde nurodytų 2014 m. ir 2016 m. bendrovės naudai patirtų išlaidų Pareiškėjui 2014 m. apmokėjus grynaisiais: 85,87 Lt UAB „Tele2“, 935,37 Lt AB Lietuvos dujų, 26,32 Lt AB TEO LT sąskaitas, o 2016 m. apmokėjus 19,37 Eur UAB „Tele2“ bei 138,21 Eur AB Lietuvos dujų (neaišku, kieno vardu buvo išrašyta apmokėta sąskaita, nurodytas tik sąskaitos numeris) sąskaitas. Pasak skundo, šios išlaidų sumos pagal UAB „EGAS SERVIS“ buhalterinės apskaitos dokumentus jau yra įtrauktos į eilutę „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“ (į 355 142,89 Lt sumą 2014 m. arba į 60 508,38 Eur sumą 2016 m.). Tai yra atvaizduota 2014 m. kasos knygos 2 lape (kasos orderiai Nr. 84, Nr. 85 ir Nr. 86). Iš byloje pateikto AB SEB banko 2019-03-15 rašto Nr. 07.04.02.08-2944 turinio matyti, jog Pareiškėjas 2014-02-28 atliko tris bei 2016-04-13 dvi grynųjų pinigų operacijas banke, kaip tvirtina Pareiškėjas, apmokėdamas UAB „EGAS SERVIS“ vardu išrašytas nurodytųjų paslaugų tiekėjų sąskaitas. Iš Pareiškėjo skunde nurodytos kasos knygos už 2014 m. vasario mėn. matyti, jog Pareiškėjui pagal 2014-02-28 išrašytus kasos išlaidų orderius Nr. 84, Nr. 85, Nr. 86 buvo išmokėta 34,32 Lt skolai AB TEO LT, 943,37 Lt skolai AB Lietuvos dujoms bei 93,87 Lt skolai UAB „Tele2“ sumokėti. Vadinasi, šios sumos priskirtinos prie Pareiškėjo kaip atskaitingo asmens grynaisiais pinigais gautų pajamų, o ne išlaidų, kaip tvirtina Pareiškėjas. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad aptariamoms sumoms nesutampa bei byloje nesant daugiau informacijos ir dokumentų, kurių pagrindu buvo skaičiuotos Pareiškėjo kaip atskaitingo asmens grynaisiais pinigais patirtos išlaidos, nėra galimybės spręsti dėl Pareiškėjo skunde šioje ginčo dalyje išdėstytų argumentų pagrįstumo.

Pareiškėjas skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu akcentavo, jog mokesčių administratoriaus nepagrįstai neįvertino aplinkybių, jog Pareiškėjas iš UAB „EGAS SERVIS“ pagal avansines apyskaitas gavo mažiau piniginių lėšų nei išleido bendrovės reikmėms, tačiau tiek 2016 m., tiek 2017 m. pabaigoje įmonė su Pareiškėju atsiskaitė. Analogiškas aplinkybes Pareiškėjas dėsto ir skunde Komisijai. Nurodo, jog Pareiškėjo pajamų ir išlaidų detalizacijoje prie jo pajamų yra nurodyta 50 378,39 Eur kaip atskaitingo asmens (mokėtojo) pajamos prekėms ir paslaugoms įsigyti ir 60 508,38 Eur kaip atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti. Taigi, UAB „EGAS SERVIS“ liko skolinga Pareiškėjui už jos naudai pirktas prekes / paslaugas 10 129,99 Eur. Siekiant padengti šį įsiskolinimą, UAB „EGAS SERVIS“ 2016-12-30 per avanso apyskaitą išdavė Pareiškėjui 10 695,58 Eur (avanso apyskaita 2016-12-13 dienai). Tačiau kadangi tokios pinigų sumos bendrovė neturėjo, todėl šiam tikslui 2016-12-30 Pareiškėjas suteikė jai 11 000 Eur dydžio paskolą ir būtent iš šios paskolos per avanso apyskaitą Pareiškėjui buvo išmokėti 10 695,58 Eur. Pareiškėjo pajamų ir išlaidų detalizacijoje prie Pareiškėjo išlaidų grynaisiais 11 000 Eur paskola UAB „EGAS SERVIS“ yra išskirta į atskirą eilutę ir apskaityta kaip atskira papildoma Pareiškėjo išlaidų grynaisiais pinigais suma. Tačiau, Pareiškėjo nuomone, 10 695,58 Eur iš šios sumos jau yra įtraukti į eilutę „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“ (į 60 508,38 Eur sumą), o kaip suteikta paskola bendrovei turi būti papildomai išskirta tik 304,42 Eur (11 000 – 10 695,58). Analogiškos aplinkybės skunde nurodomos ir dėl 2017 m. pabaigoje vykdyto UAB „EGAS SERVIS“ atsiskaitymo su Pareiškėju. 2017-12-29 Pareiškėjas suteikė UAB „EGAS SERVIS“ 35 000 Eur dydžio paskolą ir būtent iš šios paskolos per avanso apyskaitą Pareiškėjui buvo išmokėti

42 264,28 Eur. Pareiškėjo pajamų ir išlaidų detalizacijoje prie Pareiškėjo išlaidų grynaisiais 35 000 Eur paskola yra išskirta į atskirą eilutę, tačiau, Pareiškėjo tvirtinimu, visa ši suma jau yra įtraukta į eilutę „atskaitingo asmens (mokėtojo) išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti“ (į 71 493,56 Eur sumą).

Iš bylos medžiagos matyti, jog prie Pareiškėjo išlaidų grynaisiais 2016 m. priskirta 11 000 Eur suteikta paskola UAB „EGAS SERVIS“ bei 2017 m. – 35 000 Eur paskola. Iš Pareiškėjo skunde nurodomo kasos knygos registro už 2016 m. gruodžio mėn. matyti, jog Pareiškėjas 2016-12-30 į įmonės kasą įnešė 11 000 Eur, tą pačią dieną iš įmonės kasos nurodant išlaidų dokumentą „uždarymas“ Pareiškėjui išmokėta 10 695,58 Eur. Analogiškai ir 2017 m. gruodžio mėn.: pagal 2017-12-29 pajamų dokumentą Nr. EGA01179 UAB „EGAS SERVIS“ iš Pareiškėjo gavo 35 000 Eur, pagal tos pačios dienos išlaidų dokumentą Nr. 45 Pareiškėjui išmokėta 42 264,28 Eur. Kaip mokestinio patikrinimo metu buvo vertintos šios Pareiškėjo skunde akcentuotos aplinkybės dėl UAB „EGAS SERVIS“ įsiskolinimo Pareiškėjui pagal avansines apyskaitas grąžinimo, iš bylos medžiagos nėra aišku. Pareiškėjas, pateikdamas pastabas dėl patikrinimo akto, taip pat buvo nurodęs šias nesutikimo su patikrinimo akte atliktais mokesčių bazės apskaičiavimais aplinkybes, tačiau Inspekcija, Sprendime formaliai nurodžiusi, kad Pareiškėjas nepateikė jokių faktinių duomenų bei įrodymų, paneigiančių mokesčių administratoriaus patikrinimo metu atliktą faktinių aplinkybių vertinimą, į Pareiškėjo pateiktas pastabas neatsižvelgė.

Atsižvelgiant į aptartas aplinkybes, taip pat į tai, jog LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, jog mokestinio ginčo grąžinimas mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo yra galimas, kai nustatomos teisiškai reikšmingos aplinkybės, kurios trukdo priimti teisėtą ir pagrįstą sprendimą dėl kilusio ginčo, tai yra tais atvejais, kai pavedama surinkti naujų galimų įrodymų, galimai lemsiančių kitokią bylos baigtį, pakartoti tam tikras administracines procedūras, dėl kurių pažeidimų galimai byla išnagrinėta neteisingai, atlikti naujus skaičiavimus ir pan. (LVAT 2009-05-04 nutartis adm. byloje Nr. A-438-563/2009, 2011-11-14 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-2765/2011), jog pareiga pašalinti mokestinio ginčo byloje esančius prieštaravimus, remiantis MAĮ 67 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta mokesčių administratoriaus įrodinėjimo pareiga ir Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, tenka mokesčių administratoriui, ginčijamas Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Pareiškėjo skundas grąžintinas Inspekcijai nagrinėti iš naujo. Pakartotinai nagrinėdamas Pareiškėjo skundą, mokesčių administratorius privalo iš naujo įvertinti aukščiau aptartas su Pareiškėjo apmokestinimu susijusias aplinkybes, pašalinti Sprendime esančius neaiškumus ir prieštaravimus, esant reikalui, surinkti papildomus Pareiškėjo apmokestinimui svarbius įrodymus, be kita ko, sprendžiant klausimą ir dėl kontrolės veiksmų UAB „EGAS SERVIS“ atžvilgiu atlikimo reikalingumo.

Atsižvelgdama į tai, jog Komisija iš dalies nesutinka su mokesčių administratoriaus pateiktu Pareiškėjo mokestinio patikrinimo metu nustatytų faktinių aplinkybių vertinimu bei laikosi pozicijos, kad tam tikras aplinkybes būtina įvertinti papildomai, nes jos gali turėti įtakos bendrai nustatytai Pareiškėjo mokesčių bazei, o vadovaujantis proceso ekonomiškumo kriterijais, mokestinio ginčo išskaidymas į atskiras dalis šioje situacijoje nėra tikslingas, Komisija naikina Sprendimą ir Pareiškėjo skundą grąžina Inspekcijai nagrinėti iš naujo visoje apimtyje.

Komisija taip pat papildomai atkreipia ginčo šalių dėmesį į tai, kad pagal MAĮ 71 straipsnio 1 dalį mokesčių administratorius ir mokesčių mokėtojas gali pasirašyti susitarimą dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio, jei, apskaičiuojant mokesčius, nė viena iš šalių neturi pakankamai įrodymų savo apskaičiavimams pagrįsti. Minėtas susitarimas gali būti pasirašytas mokestinio tyrimo ar mokestinio patikrinimo metu, taip pat visų mokestinio ginčo nagrinėjimo etapų metu.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 5 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020-11-05 sprendimą Nr. (21.222E) FR0682-425 ir Pareiškėjo skundą perduoti Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Evaldas Raistenskis

Komisijos narė

Edita Galiauskaitė

Komisijos narė

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narys

Andrius Venius

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė